

2018. a kokkuvõte

Teaduse rahvusvahelistumine, mobiilsuse ja järelkasvu toetamine “Mobilitas Pluss“

Toetus on suunatud Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014-2020 prioriteetse suuna 4 „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus“ eesmärgi „T&A on kõrgetasemeline ja Eesti on rahvusvahelises TAI alases koostöös aktiivne ja nähtav“ saavutamiseks.

Toetatavate tegevuste elluviija on Sihtasutus Eesti Teadusagentuur. Tegevuste elluviimisel osaleb 32 partnerit.

Projekti abikõlblikkuse periood 01.01.2015-31.08.2023.

Tegevuste elluviimine

Alategevused:

- 1) Tegevus 1: Toetused Eestis teadustöö tegemiseks: Toetatakse teadlaste Eestisse tööle tulemist, sealjuures eristatakse toetusi järeldoktoritele ning toetusi Eestisse tagasipöördumiseks;
- 2) Tegevus 2: ERC grandi taotlemise edukuse tõstmine: Hüvitatakse partnerite kulusid, kelle juures töötab ERC grandi taotlusega teise hindamisvooru jõudnud, kuid Euroopa Teadusnõukogu rahastusest ilma jäänud teadlasi, et neil oleks võimalus oma teadustööd Eestis jätkata ning järgmises taotlusvoorus Eesti teadus- ja arendusasutusest uus ERC grandi taotlus esitada;
- 3) Tegevus 3: Tippteadlaste toetamine: Toetatakse andekate ning rahvusvahelise, välisriigis vahetu töökogemusega tipptasemel teadlaste tööle võtmist Eestis TA asutustesse;
- 4) Tegevus 4: Euroopa Teadusruumi, Innovaatilise Liidu ja Horisont 2020 algatustes osalejate toetamine: Partnerite toetamine algatustes osalemiseks; ERA NET projektides osalemise toetamine;
- 5) Tegevus 5: Eesti EL algatustes osalemist toetav kontaktbüroo: Toetatakse tegevusi, mida viiakse ellu Brüsselis asuva Eesti teadus- ja arendustegevuse kontaktbüroo koordineerimisel;
- 6) Tegevus 6: Eesti teaduse välisturundus „Research in Estonia“: Tegevuse raames toetatakse Eesti TA turundamist ning Eesti kui atraktiivse teadus- ja arendustegevuse läbiviimise koha tutvustamist;
- 7) Tegevus 7: Rahvusvahelised koolitused ja õppevisiidid teadlastele: Tegevuse raames hüvitatakse elluviija ja partnerite rahvusvahelistel koolitustel nii Eestis (välismaised koolitajad) kui välisriikides osalemise kulusid ning võimaldatakse õppevisiite asutustesse, mis on rahvusvahelises teaduskoostöös edukad olnud.

Tegevuse elluviimine on kulgenud üldjoontes plaanipäraselt ja kõik kavandatud tegevused on tehtud.

Suurem osa tegevusi on käivitunud vastavalt planeeritule, kuid mõningane mahajäämine on tekkinud tegevustes 1, 2 ning 6.

Kõige olulisem on olnud tegevus 1 mõju, kus mitmed toetuse saajad on kas projektide algusaegu edasi lükanud või toetusest loobunud (reservnimekirjadest on asendused olemas). 2018. aastal viidi läbi kolmas Mobilitas Pluss järeldoktoritoetuse (JD) ja tagasipõrduva teadlase (TP) toetuse taotlusvoor. 2018. aasta jooksul oli käigus 70 projekti, ehk veidi vähem kui tegevuskava

järgi planeeritud (80). Põhjuseks oli see, et mitmed toetuse saajad lükkasid projekti algusaega edasi ning mõned toetuse saajad loobusid toetusest, mistõttu tuli toetust anda reservnimekirjas olijatele, kes ei saanud projekte sama kiirelt alustada, kui esialgsed toetuse saajad. Samal põhjusel ei täidetud ka 2018. aasta vahe-eesmärki, milleks oli 100 toetatud teadlasaastat. Siiani on toetatud 76 teadlasaastat. Kokkuvõttes on grante välja antud siiski vastavalt planeeritule. Tegevus 2 toetuse saajate arv sõltub sellest, kui edukad on Eesti taotlejad ERC konkurssidel ning siiani on neil läinud veidi alla ootuste. Samas sai 2018. aastal kaks Eesti teadlast ERC grandit (mõlemad olid enne Mobilitas Plusst abi saanud), mis on hea tulemus.

Kokkuvõttes on programmi eelarve ära kasutamine abikõlbliku perioodi jooksul siiski realistlik.

Väljundnäitajate saavutamine

Väljundnäitajate 2018.a sihtväärtuste saavutamine on üldjuhul läinud vastavalt planeeritule, kohati isegi kiiremini (Tabel 1). Mahajäämine on tekkinud vaid tegevuste 1 ja 2 puhul. Tegevuses 1 eelkõige seetõttu, et osa toetuse saajatest on toetusest loobunud, projekti algusaega edasilükanud või lapsehoolduspuhkusele läinud.

Tegevuse 3 puhul on 2018.a lõpuks toetatud tippteadlased juhendamas 14 doktoranti. 2018. aasta sihttasemeks oli seatud 12 juhendatavat, seega tegevus on käivitunud kiiremini kui planeeritud.

Tabel 1. Väljundnäitajate kumulatiivne täitmine

Näitaja nimetus	Mõõtühik	Sihtväärtus 2023	Saavutatud väärtus 31.12.2018 seisuga	Täitmine 31.12.2018 seisuga (%)
Projekti näitajad				
Brüsselis stažeerinud inimeste arv (tegevus 5)	Arv	50	26	52%
Järeldoktori- ja Eestisse tagasipöördumise toetuse alt töötatud teadlasaastate arv (tegevus 1)	Arv	300	76	25%
Korraldatud turundusürituste arv (tegevus 6)	Arv	28	31	111%
Tegevuse „ERC grandit taotlemise edukuse tõstmine“ alt toetust saanud teadlaste arv (tegevus 2)	Arv	20	9	45%
Tippteadlase toetuse saanud teadlaste juhendatavate doktorantide arv (tegevus 3)	Arv	30	14	47%
Toetatud Euroopa Teadusruumi ja Innovaatilise Liidu algatuste ning Horisont 2020 projektide arv (tegevus 4)	Arv	30	21	70%
Tegevus 5.7 koolitusel ja õppevisiitidel osalenud teadlaste arv (tegevus 7)	Arv	100	84	84%
Meetme tegevuse ülesed näitajad				
Välismaalastest teadlaste osakaal Eesti teadlaste ja inseneride koguarvust	%	7,4	9,8	132%

Eelarve kasutamine

Aastase tegevuskava kohaselt oli 2018. aastaks planeeritud 5,63 miljoni euro eest tegevusi ellu viia. Eelarve täitmine on planeeritust ligikaudu 90%. Suurem osa tegevusi on käivitunud

vastavalt planeeritule, kuid mõningane mahajäämine on tekkinud tegevustes 1, 2 ning 6. Kõige olulisem on olnud tegevus 1 mõju, kus mitmed toetuse saajad on kas projektide algusaegu edasi lükanud või toetusest loobunud (reservnimekirjadest on asendused olemas). Kokkuvõttes on tegevuse eelarve ärakasutamine abikõlbliku perioodi jooksul siiski realistlik.

Kokku on tegevusele seisuga 31.01.2019 hüvitatud perioodi 2016-2018 abikõlblikke kulusid 7,8 mln eurot, mis teeb 22,26% võetud kohustustest (Tabel 2).

Tabel 2. Tegevuse võetud kohustused ja välja makstud perioodil 2016-2018 abikõlblikud kulud.

Taotleja nimi	Projekti nimi	Võetud kohustused	Välja makstud	%
Sihtasutus Eesti Teadusagentuur	Mobilitas Pluss	35 037 438,00	7 800 438,39	22,26%